

TRƯỜNG CHÍNH TRỊ TỈNH THÁI BÌNH VỚI CÔNG TÁC ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG CÁN BỘ CƠ SỞ

PGS, TS CAO DUY HẠ*

Trường chính trị tỉnh Thái Bình là trung tâm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý chủ chốt cấp cơ sở ở địa phương. Nhận rõ vị trí, chức năng, nhiệm vụ của mình, trên cơ sở vận dụng các quan điểm của Đảng về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ cấp cơ sở trong giai đoạn hiện nay; đồng thời bám sát Nghị quyết 10 của Tỉnh uỷ Thái Bình "về đào tạo bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý", Trường đã có những bước đi tích cực, cụ thể trong thực hiện nhiệm vụ chính trị.

Để án thực hiện nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng cán bộ cấp cơ sở giai đoạn 2001 - 2005 của Trường nhấn mạnh: "Công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý chủ chốt các cấp, nhất là cán bộ cơ sở có vị trí đặc biệt quan trọng, là một trong những khâu đột phá có tính chất quyết định sự nghiệp phát triển kinh tế- xã hội của Thái Bình". Trong Đề án này, Trường đưa ra mục tiêu phấn đấu thực hiện nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng cán bộ cấp cơ sở đến năm 2005 như sau : phổ cập chương trình trung cấp lý luận chính trị cho 80% các chức danh chủ chốt trong hệ thống tổ chức Đảng, chính quyền, đoàn thể (gồm bí thư, phó bí thư Đảng bộ, chủ tịch, phó chủ tịch Hội đồng nhân dân và Uỷ ban nhân dân, đảng uỷ viên, trưởng các đoàn thể); cho 60% đảng viên là công chức ngạch chuyên viên và tương đương; phổ cập chương trình quản lý hành chính nhà nước cho 80% cán bộ chính quyền cơ sở theo Quyết định

874 của Thủ tướng Chính phủ; 100% cán bộ làm công tác đảng, quản lý hành chính nhà nước và công tác dân vận phải được tập huấn và thực hành nghiệp vụ chuyên ngành. Các đối tượng còn lại đều phải học tập lý luận, chuyên môn theo quy định hiện hành của Đảng và Nhà nước.

Để thực hiện tốt Đề án này và bảo đảm nâng cao chất lượng, hiệu quả đào tạo, Đảng uỷ và Ban giám hiệu nhà trường đã chỉ đạo tập trung làm tốt những mặt công tác trong quy trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ cơ sở.

Một là, xác định đúng mục tiêu và đối tượng đào tạo gắn liền với quy hoạch sử dụng cán bộ sau đào tạo.

Đây là khâu mở đầu của công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ cơ sở, có ý nghĩa quan trọng đối với việc bảo đảm chất lượng và hiệu quả ở các khâu sau. Xuất phát từ định hướng mục tiêu xây dựng, phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội và bảo vệ Tổ quốc ở cấp cơ sở, căn cứ vào chỉ đạo của Ban thường vụ Tỉnh uỷ, Trường đi sâu nghiên cứu, xác định mục tiêu, đối tượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý cấp cơ sở sát với yêu cầu thực tiễn đang đặt ra hiện nay đối với sự nghiệp đổi mới trên địa bàn tỉnh. Trên cơ sở mục tiêu và đối tượng đã được xác định rõ, Trường phối hợp với các cơ quan chức năng của tỉnh, huyện, xã, phường điều tra, thống kê cụ thể số cán bộ thuộc các chức danh cán bộ chủ chốt theo quy định của Đảng và Nhà nước ở cấp cơ sở; lập kế hoạch cụ thể đào tạo, bồi dưỡng số cán bộ thuộc các chức danh đó qua từng năm, từng quý, trình Thường

* Học viện CTQG Hồ Chí Minh

vụ Tỉnh uỷ duyệt, ra quyết định để thực hiện. Cách làm này bảo đảm cho công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của nhà trường có định hướng, hệ thống và có kế hoạch.

Hai là, đổi mới, chuẩn hoá chương trình và lựa chọn phương thức đào tạo phù hợp.

Nghị quyết Trung ương 5 (Khoá IX) đã chỉ rõ: "Cần đổi mới mạnh mẽ chương trình, nội dung, phương pháp dạy và học lý luận, coi trọng chất lượng và tính hiệu quả. Tổ chức học tập một cách nghiêm túc, có hệ thống chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, chủ nghĩa yêu nước và truyền thống cách mạng của dân tộc, của Đảng. Phát huy tính sáng tạo của người học, dành nhiều thời gian cho việc tự học, tự đọc các tác phẩm lý luận và văn kiện của Đảng"¹. Nhận rõ tác dụng quan trọng trực tiếp của nội dung chương trình và phương thức đào tạo đối với kết quả đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, nhà trường đã tổ chức nhiều cuộc hội thảo khoa học để đổi mới, chuẩn hoá chương trình và lựa chọn phương thức đào tạo phù hợp với từng đối tượng. Dựa vào chương trình chuẩn và sự chỉ đạo của cơ quan quản lý đào tạo cấp trên, thảo luận kỹ và gắn với điều kiện kinh tế, văn hoá, xã hội, trình độ dân trí chung của tỉnh, từ đó chuẩn hoá các loại chương trình đào tạo, bồi dưỡng cho từng đối tượng cụ thể. Việc đào tạo theo chương trình chuẩn hoá này đảm bảo cho người học có được cả 2 mặt: nhận thức lý luận và phương pháp công tác, không những hiểu và nắm vững về cơ bản những nguyên lý của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, mà còn biết vận dụng sáng tạo kiến thức đã học được vào công tác lãnh đạo, quản lý ở cơ sở; có kỹ năng thực hành nhiệm vụ công tác, có bản lĩnh chính trị, đạo đức, lối sống lành mạnh của người cán bộ cách mạng; có phong cách làm việc khoa học, chủ động, sáng tạo, kỷ luật, kỷ cương; trở thành những người cán

bộ thuần thực công tác Đảng, chính quyền, xây dựng Đảng, quản lý hành chính Nhà nước, vận động quần chúng... ở cấp cơ sở. Ngoài chương trình chuẩn hoá cơ bản, Trường đã nghiên cứu, sưu tầm từ thực tiễn cuộc sống trên 1000 tình huống từ đó chọn lựa gần 500 tình huống phổ biến, thường diễn ra ở cơ sở có liên quan đến nội dung lý luận các bài giảng, biên soạn và in thành 4 tập sách dùng làm tài liệu tham khảo và giảng dạy cho các lớp cán bộ lãnh đạo và quản lý. Đây là một trong những phương pháp gắn lý luận với thực tiễn rất hiệu quả.

Gắn liền với việc đổi mới, chuẩn hoá chương trình đào tạo, bồi dưỡng, nhà trường đã lựa chọn, xác định đúng đắn có căn cứ khoa học các phương thức đào tạo để áp dụng phù hợp với từng đối tượng cán bộ cấp cơ sở khi vào trường học. Tỷ lệ giữa đào tạo cơ bản, tập trung, dài hạn, ngắn hạn, tại chức, bồi dưỡng ở Trường chính trị tỉnh Thái Bình mấy năm gần đây được duy trì một cách hợp lý, phù hợp với yêu cầu đối với công tác giáo dục lý luận chính trị của tỉnh đặt ra trong giai đoạn hiện nay.

Ba là, coi trọng chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Thực hiện chủ trương của Hội nghị Trung ương 5 (Khoá IX) về "đẩy mạnh công tác đào tạo bồi dưỡng đội ngũ cán bộ tư tưởng lý luận đồng đảo, có chất lượng cao"², Trường coi khâu chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ là thước đo kết quả đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Để bảo đảm và nâng cao chất lượng đào tạo, Trường đã tích cực đổi mới chương trình, giáo trình, bài giảng, khắc phục sự trùng lặp kiến thức giữa các phần học và môn học; gắn lý luận với thực tiễn sinh động của cuộc sống; kết hợp giữa cơ bản và hiện đại; có hệ thống câu hỏi, bài tập tình huống để thấy và trò trao đổi, đối thoại trên lớp; có nội dung hướng dẫn học viên tự học, tự nghiên cứu; nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ giảng dạy và quản lý đào tạo; từng bước đổi mới cách dạy và học, từ bỏ phương thức "độc thoại" - thầy giảng, trò ghi và khi làm bài kiểm tra thì trả lời đúng như

thầy nói. Thực hiện phương pháp giáo viên và học viên cùng làm việc trên lớp, "thầy chủ đạo, trò chủ động"; khi cần đưa ra tình huống thực tiễn để thầy và trò "cùng đối thoại", vận dụng lý luận để giải quyết vấn đề nêu ra. Nhà trường đã đầu tư hàng trăm triệu đồng lắp đặt hệ thống camera để Ban giám hiệu thường xuyên theo dõi việc giảng bài của các thầy cô giáo, giám sát việc học tập, kiểm tra, làm bài thi của học viên để kịp thời phát hiện những hạn chế về nội dung bài giảng, phương pháp truyền thụ của thầy và tinh thần học tập của học viên nhằm kịp thời bổ sung, uốn nắn.

Bốn là, đặc biệt quan tâm bồi dưỡng, nâng cao năng lực của đội ngũ cán bộ giảng dạy. Nhận thức rõ người thầy là điều kiện quyết định chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng, đội ngũ cán bộ giảng dạy của Trường luôn được quan tâm tăng cường cả về số lượng và chất lượng. Từ 37 giảng viên, độ tuổi bình quân 48 với tỷ lệ 13% có trình độ thạc sĩ, đến nay đội ngũ cán bộ giảng dạy đã tăng lên 46 người, có 1 Nhà giáo ưu tú, độ tuổi bình quân là 39 với gần 60% là thạc sĩ và một số đang học và làm luận án tiến sĩ. Để không ngừng nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ giảng viên, đáp ứng yêu cầu nâng cao chất lượng đào tạo, ngoài việc cử đi học tập nâng cao trình độ, nhà trường đã tổ chức có nền nếp việc thao giảng ở cấp khoa và cấp trường, giúp cho giảng viên thường xuyên rèn luyện chuyên môn nghiệp vụ, trao đổi học tập lẫn nhau về phương pháp giảng dạy và thông qua đó đánh giá đúng chất lượng đội ngũ giảng viên, làm cơ sở cho việc sàng lọc, theo dõi, bồi dưỡng giảng viên. Nhà trường đặc biệt quan tâm đến việc đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn cho giảng viên. Tuy số lượng giảng viên còn ít, học viên đông, bình quân trên 70 học viên mới có 1 giảng viên, nhưng trong những năm gần đây Trường chính trị tỉnh Thái Bình hàng năm vẫn thường xuyên có tới 14% giảng viên được cử đi học cao học và nghiên cứu sinh tại Học viện

CTQG Hồ Chí Minh và Học viện hành chính quốc gia. Dự kiến những năm tới sẽ có 80% cán bộ giảng dạy có trình độ thạc sĩ, tiến sĩ, trong đó mỗi khoa có từ 1 - 2 tiến sĩ. Cùng với việc nâng cao nhận thức lý luận và nghiệp vụ chuyên môn, nhà trường còn có quy chế mỗi giảng viên một năm phải đi thực tế cơ sở 30 ngày để nâng cao kiến thức thực tiễn. Nhà trường cũng đòi hỏi các thầy cô giáo phải biết sử dụng những phương tiện hiện đại để thực hiện bài giảng. Đến nay, đã có gần 80% cán bộ giảng dạy của nhà trường sử dụng hệ thống nối mạng Internet và máy tính để cập nhật thông tin, lưu giữ tài liệu, soạn bài và sử dụng phương tiện hiện đại thực hiện bài giảng trên lớp. Việc đầu tư nâng cao năng lực chuyên môn cho đội ngũ giảng viên đã tác động tích cực đến mục tiêu nâng cao chất lượng đào tạo của nhà trường. Học viên tốt nghiệp loại khá, giỏi tăng từ 21,3% năm 1994 lên 55,5% năm 2003, học viên không tốt nghiệp giảm từ 10% năm 1998 xuống 2,82% năm 2003. Trong mấy năm gần đây, tỷ lệ giảng viên dạy giỏi của trường đạt 55% - 61% tổng số giảng viên.

Năm là, tăng cường công tác quản lý, thực hiện nghiêm túc các khâu trong quá trình đào tạo: tuyển sinh đúng tiêu chuẩn, đối tượng, đúng chức danh; đánh giá đúng kết quả học tập, rèn luyện của từng học viên khi ra trường, đồng thời thông báo kết quả đó cho địa phương và cơ quan cử cán bộ đi học biết; quản lý thực hiện đúng tiến độ chương trình đào tạo, bồi dưỡng, không tùy tiện cắt bớt hoặc thay đổi trình tự thời gian thực hiện các phần học, môn học trong kết cấu chương trình đã được phê duyệt; quản lý chặt chẽ việc học tập và rèn luyện đạo đức, tác phong, lễ lối làm việc của học viên, thực hiện nghiêm giờ giấc lên lớp, tự nghiên cứu, tự học, sinh hoạt của học viên theo quy định và nội quy của nhà trường.

Sáu là, từng bước hiện đại hoá cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ công tác giảng dạy và học tập. Hơn 3 năm qua, nhà trường đã đầu

tư trên 12 tỷ đồng xây dựng cơ sở vật chất: hội trường, phòng học, nhà ở học viên, mua sắm trang thiết bị phục vụ dạy và học, xoá bỏ tình trạng nhà cấp 4. Hiện nay, Trường có 17 phòng học, 16 phòng thảo luận tổ, 2 phòng đọc, một hội trường lớn đủ chỗ học cho 1.200 học viên, 162 phòng ký túc xá được xây dựng kiên cố, đủ chỗ ở cho 650 học viên nội trú và một nhà ăn có sức chứa 800 chỗ. Phương tiện phục vụ dạy và học đã được hiện đại hoá một bước quan trọng, trang bị 80 máy tính, đã có 4 máy nối mạng Internet, hệ thống tăng âm, micrô khá hiện đại.

Cơ sở vật chất được đầu tư xây dựng theo hướng hiện đại hóa đã góp phần quan trọng nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của nhà trường.

Từ năm 2001 đến nay, Trường chính trị tỉnh Thái Bình đã đào tạo, bồi dưỡng gần 5000 cán bộ cấp cơ sở tốt nghiệp ra trường. Đến nay, 93% cán bộ thuộc các chức danh chủ chốt xã, phường đã được phổ cập chương trình trung cấp lý luận chính trị, vượt kế hoạch đề ra trong Đề án (2001 - 2005) là 13% về tỷ lệ và một năm rưỡi về thời gian.

Đội ngũ cán bộ này hiện đã và đang phát huy kiến thức đã học được vận dụng sáng tạo vào công tác lãnh đạo, quản lý ở địa phương.

Trong những năm tới, nhà trường sẽ tiếp tục phát huy những kết quả đạt được, thực hiện tốt hơn nữa 6 mặt công tác nêu trên, nhằm đưa công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ cơ sở - một trong những nhiệm vụ chủ yếu của Trường chính trị tỉnh Thái Bình không ngừng phát triển và đạt kết quả ngày càng cao hơn, góp phần tích cực vào sự nghiệp đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của Đảng trong giai đoạn hiện nay.

1, 2. Văn kiện Hội nghị lần thứ năm Ban chấp hành Trung ương Khóa IX, CTQG, H, 2002, tr.135-136, 142.

MỘT SỐ KINH NGHIỆM BƯỚC ĐẦU...

(Tiếp theo trang 54)

Năm là, sử dụng các kết quả của công trình nghiên cứu, biên soạn LSD để góp phần nâng cao hiệu quả công tác giáo dục truyền thống. Việc nghiên cứu LSD đã xác định rõ và phục dựng lại nhiều sự kiện lịch sử quan trọng như: ngày thành lập Đảng bộ Tỉnh, ngày thành lập lực lượng vũ trang Tỉnh, ngày Bác Hồ lên thăm Lào Cai, ngày thành lập Đảng bộ và giải phóng các huyện thị. Đồng thời cũng đã xác định được nhiều tấm gương hy sinh tiêu biểu của các chiến sĩ cách mạng ở địa phương. Nhiều đường phố, trường học đã được mang tên các anh hùng liệt sĩ của địa phương như: Hoàng Sào, Trần Hợp, Duyên Hải, Kim Tân... Những công trình này có ý nghĩa giáo dục truyền thống làm tăng thêm lòng yêu quê hương, tự hào dân tộc của đồng bào các dân tộc trong tỉnh. Kết quả nghiên cứu LSD đã cung cấp được nhiều tư liệu quan trọng cho 10 đơn vị cấp tỉnh, huyện, xã viết thành tích để đề nghị phong tặng đơn vị Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân.

Các tập lịch sử Đảng bộ tỉnh là cơ sở để Trường chính trị tỉnh biên soạn giáo trình *Lịch sử Lào Cai* giảng dạy cho các lớp trung cấp, sơ cấp chính trị. Ngành giáo dục đã dựa vào lịch sử Đảng bộ tỉnh để biên soạn tài liệu giảng dạy lịch sử địa phương dùng trong các trường phổ thông trong tỉnh. Để đa dạng hoá công tác tuyên truyền, học tập LSD, tỉnh đã tổ chức các cuộc thi viết hồi ký cách mạng về Lào Cai, tìm hiểu về lịch sử Đảng bộ Lào Cai, tìm hiểu Bác Hồ với Lào Cai, lực lượng vũ trang Lào Cai. Các cơ quan, nhà trường cũng tổ chức nhiều hoạt động hướng về nguồn, thăm các di tích lịch sử, tổ chức nói chuyện truyền thống lịch sử cho thanh thiếu niên và nhân dân. Công tác nghiên cứu LSD đã góp phần tham gia vào công tác xây dựng Đảng. Ban tuyên giáo Tỉnh ủy đã tiến hành xây dựng đề tài khoa học 55 năm công tác xây dựng Đảng của Đảng bộ Tỉnh Lào Cai (1947-2002).